

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Rapla Vallavalitsus
Viljandi mnt 17
Rapla linn
79511, Rapla maakond
77000312
rapla@rapla.ee

21.05.2026 nr 11.3-1/26/2705

FINANTSKORREKTSIOONI OTSUS

Riigi Tugiteenuste Keskus teeb finantskorrektsiooni otsuse **Rapla Vallavalitsuse** projektile nr 2021-2027.4.08.24-0093 „**Rapla valla kaasava hariduse toetamine 2024**“.

Finantskorrektsiooni põhjuseks on projektiga seotud riigihankes nr 292244 „Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine koolides 2025“ esinenud puudus: edukaks on tunnistatud pakkumus, mis ei vasta riigihanke osas 1 kehtestatud tingimustele, mis on vastuolus riigihangete seaduse § 3 punktidega 1 ja 2, § 114 lõikega 2.

Rakendusüksus otsustab:

1. kohaldada rikkumisele **25% finantskorrektsiooni määra**;
2. vähendada abikõlblike kulusid ja eelarvet **7 786,29 euro** võrra, millest toetus moodustab 6 600,27 eurot ja omafinantseering 1 186,02 eurot;
3. vähendada kuludokumendis nr 11 abikõlblike kulusid kokku summas 7 786,29 eurot;
4. muuta 14.02.2025 taotluse rahuldamise otsuse nr 11.3.1/25/1096 punkti 2 alljärgnevalt: Projekti abikõlblike kulude kogumaksumus on 137 144,66 eurot, millest toetuse piirmäär on kuni 85% ja omafinantseering vähemalt 15% abikõlblikest kuludest. Maksimaalne toetuse suurus on 116 254,73 eurot mis hõlmab Euroopa Regionaalarengu Fondi toetust kuni 70% ning riigipoolset kaasfinantseeringut 15% abikõlblikest kuludest.

Otsus koosneb järgmistest osadest: [õiguslikud alused](#), [asjaolud ja selgitused](#), [finantskorrektsiooni põhjendused](#), [korrektsioonimäär](#), [rikkumise summa ja eelarve vähendamine](#), [ärakuulamine](#), [vaidlustamine](#).

ÕIGUSLIKUD ALUSED

- Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi **ÜSS2021_2027**) § 28;

- Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi **ÜM2022**) § 34 lg 1 p 2, § 35, § 36, § 37 lg 3;
- Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuri- ja arengufondide vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused ja kord“ (edaspidi **ÜM2014**) § 22³ lg 5;
- Haridus- ja teadusministri 16.11.2023 määrus nr 43 „Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine perioodil 2021–2027“ (edaspidi **meetme määrus**) § 26;
- riigihangete seaduse (edaspidi **RHS**) § 3 p-d 1 ja 2, § 114 lg 2.

ASJAOLUD JA SELGITUSED

1. Toetuse saaja on viinud läbi avatud hankemenetlusena riigihanke nr 292244 (hanketeade avaldati riigihangete registris 27.05.2025) pakkumuste esitamise tähtajaga 11.06.2025, mis oli jaotatud neljaks osaks. Toetuse saaja tunnistas riigihanke nr 292244 alusdokumentides esitatud tingimustele vastavaks osas 1 A&T Trading OÜ (edaspidi pakkuja) pakkumuse, mis tunnistati ühtlasi edukaks ja sõlmiti riigihanke osas 1 hankeleping.

2. Riigihankes on tuvastatud, et riigihanke osas 1 on rikutud RHS § 3 punkti 1 ja 2 ning RHS § 114 lõiget 2.

3. Rakendusüksus tuvastas riigihanke nr 292244 kontrollimisel, et toetuse saaja on osas 1 edukaks tunnistanud pakkumuse, mis ei vasta täielikult riigihanke alusdokumentides kehtestatud tingimustele.

4. Edukaks tunnistatud pakkumuses ei vasta riigihanke osas 1 järgmised tooted riigihanke alusdokumentides kehtestatud tingimustele:

- toode „Helisummutavate omadustega diivan“, maksumusesildise kohaselt pidi diivan olema mõõtmetega: **laius 125 cm, sügavus 75 cm**, kõrgus 145 cm (+/- 5 cm). Pakkuja pakkus diivanit mõõtmetega: **laius 140 cm, sügavus 84 cm**, kõrgus 145 cm.
- toode „Kott-toolid“, maksumusesildise kohaselt pidi kott-tool olema mõõtmetega: **laius 70 cm**, sügavus 90 cm ja kõrgus 90 cm (+/- 10cm), kaal **6-8 kg**. Pakkuja pakkus kott-tooli mõõtmetega: **laius 85 cm**, sügavus 95 cm ja kõrgus 85 cm, **kaal 5,7 kg**.
- toode „Mürasummutavad seinaplaadid klassiruumi“ maksumusesildise kohaselt pidi seinaplaat olema mõõtmetega **45 cm x 45 cm** (+/- 5 cm). Pakkuja pakkus mürasummutavaid seinaplaate mõõtmetega **60 cm x 60 cm**.

5. Toetuse saaja selgitas 02.02.2026 kirjas, et toodete vastavuse osas hinnati seda, et kas toote kasutusotstarve on vastav soovitud ehk samaväärne. Samuti tõdes toetuse saaja, et etteantud mõõtude vahemikud olid liialt piiravad ning ei andnud võimalust alternatiivsete toodete pakkumiseks.

6. Toetuse saaja on 16.04.2026 finantskorrektsiooni otsuse eelnõule edastatud vastuargumentides leidnud, et edukaks tunnistatud pakkumuse kõrvalekalle oli sedavõrd vähene, et see ei mõjutanud toote nõutud funktsionaalsust, kvaliteeti ega kasutusomadust viisil, mis muudaks pakutud asja olemust võrreldes alusdokumentides nõutuga, mistõttu sai selle lugeda mittesisuliseliseks kõrvalekaldeks. Samuti leiab toetuse saaja, et mõõtmetest kõrvalekaldumise lubamine ei andnud edukaks tunnistatud pakkuja ebaõiglast eelist ka hinna osas, kuivõrd pakutud mõõtmed olid alusdokumentides nõutust suuremad, mitte väiksemad, ja nii ei tekkinud talle eelist pakkuda mõõtmete tõttu odavamalt. Toetuse saaja märgib ka seda, et ükski pakkuja ei vaidlustanud hankija asjaomast otsust. Lisaks ei nõustu toetuse saaja rakendusüksuse poolt viidatud kohtulahendis nr 3-17-2269 toodud käsitlustega, kuivõrd vaidlusobjektiks oli sisearhitektuurne

lähteülesanne, mida praegusel juhul ei ole ning mis annab seetõttu sisulise kõrvalekalde sisustamisele laiemad võimalused. Niisamuti pole toetuse saaja hinnangul asjakohane, haldusasjas nr 3-16-874 tehtud otsus, sest kohus on määratlenud hankedokumentides sätestatu mõistatavuse äärmise olulisuse riigihankemenetluse formaliseeritusest tulenevalt (punkt 45), mitte aga sisulisest lähtekohast RHS § 114 lõike 2 teise lause tähenduses. Toetuse saaja pöörab tähelepanu aga ringkonnakohtu 09.01.2026 kohtuotsusele haldusasjas nr 3-25-3235, millest selgub, et kui tegemist on hangitava funktsionaalse puudusega, siis ei saa tegemist olla lubatud sisulise kõrvalekaldega RHS § 114 lõike 2 teise lause mõttes (punktid 3, 4 ja 16). See seisukoht toetab hankija seisukohta, et sisuline kõrvalekalle ei ole keelatud, kui see ei muuda hangitava funktsionaalset kasutamist. Kui hankija on koostanud tehnilise kirjelduse RHS § 88 lõike 1 alusel kasutusomaduste või funktsionaalsete nõuetena, siis ei pruugi väike erinevus mõõtudes olla sisuline kõrvalekalle, kui toote mugavus, turvalisus ja otstarve on tagatud. Toetuse saaja on jõudnud järelduseni, et hankija tegevuses võib esineda kõrvalekaldeid RHS § 3 punktides 1 ja 2 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtetest. Samas peab oluliseks märkida, et hanke tulemus vastab hankija tegelikule vajadusele, tagab nõutud funktsionaalsuse ning on kooskõlas rahaliste vahendite säästliku ja otstarbeka kasutamise põhimõttega. Hankija on ka seisukohal, et 25 % finantskorrektsiooni määra kasutamine ei ole siinsel juhul proportsionaalne, arvestades hangitu funktsionaalsust ning avalike vahendite säästliku ja otstarbeka kasutamise põhimõtet. Kui RTK leiab, et finantskorrektsiooni kohaldamine on siinses asjas siiski põhjendatud, palub hankija 10 % finantskorrektsiooni määra rakendamist, pidades seda eeltoodud asjaoludel proportsionaalsemaks.

7. Rakendusüksus ei nõustu toetuse saajaga, et viidatud kohtuotsusest selgub, et sisuline kõrvalekalle ei ole keelatud, kui see ei muuda hangitava funktsionaalset kasutamist. Vastupidiselt – ringkonnakohus toob välja, et mittevastavust ei saanud pidada mittesisuliseks ning sellest tulenevalt ei saanud hankija ka anda pakkujale hilisemat võimalust mittevastavuse kohta täiendavate selgituste andmiseks. Kuivõrd antud kohtuotsus oli seotud tarkvara arendustööde riigihankega ei saa kohtuotsuses käsitletud funktsionaalsuse mõistet kohaldada riigihanke 292244 puhul. Sarnaselt kohtuotsuses viidatuga, ei oleks riigihankes 292244 hankija saanud pakkujale anda võimalust kõrvaldada mittevastavus hiljem (st pärast esialgsete pakkumuste esitamise tähtpäeva), sest pakkujal oluks sellisel juhul sisuliselt võimalus oma pakkumust tagantjärele muuta, mis ei ole pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttega kooskõlas. Täiendavate selgituste nõudmine on RHS § 114 lg 2 kohaselt asjakohane siis, kui hankijal ei ole pakkuja poolt varem esitatud teabe põhjal võimalik hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Praegusel juhul sellist olukorda ei esinenud.

8. Erinevale seisukohale jääb rakendusüksus ka selles osas, et kohtuotsused nr 3-17-2269 ja 3-16-874 ei ole asjakohased käesoleva vaidluse kontekstis. Haldusasjas nr 3-17-2269 oli vaidlusobjektiks samuti tehnilises kirjelduses nõutud mööbli mõõtude mittevastavuse teemal. Kuigi hankeobjektiks oli hoone sisearhitektuurne lahendus, oli selle lahutamatuks osaks kindlal eesmärgil välja valitud mööbel, millele kehtestatud mõõdud olid olulised, sest erinevad mööbliesemed moodustasid terviklikke komplekte täiendades teineteist. Kuigi haldusasjas nr 3-16-874 ei käsitletud RHS § 114 lõike 2 teise lause tähendust, on siiski kohtu käsitlus selle kohta, et hankija ei tohi hiljem omaenda kehtestatud tingimusi hakata loominguliselt tõlgendama, ülekantav ka käesolevale juhtumile. Ka käesoleval juhul, kuigi hangitavatele toodetele kehtestati konkreetsed mõõdud, on toetuse saaja asunud hiljem seisukohale, et väike erinevus mõõtudes oli lubatud, kui tagatud oli toote mugavus, turvalisus ja otstarve.

9. Kuigi mõõtmetest kõrvalekaldumise lubamine ei pruukinud anda edukaks tunnistatud pakkujale ebaõiglast eelist hinna osas, siis sai ta võrreldes teiste pakkujate ja võimalike hankes osalemisest huvitatud isikutega pakkuda teistsuguseid tooteid kui oli hankes nõutud. Selle tagajärjel pole võimalik välistada, et kui riigihanke esialgsed tingimused oleks võimaldanud ka teistsuguseid tooteid pakkuda, oleks hanke võitjaks osutunud mõni teine pakkuja soodsama pakkumusega. Seetõttu ei ole asjakohane ka arvestada võimaliku finantsmõju suurust eduka ja järgmise

pakkumuse hinna vahe järgi nagu on toetuse saaja 16.04.2026 saadetud vastuargumentides välja käinud.

10. Arvestades asjaolu, et hankija otsused ei sisaldanud detailset infot pakujate pakutud toodete kohta, siis ei saanudki mõistlikult teised pakujad hankija asjaomaseid otsuseid vaidlustada.

11. Rakendusüksus ei nõustu toetuse saajaga, et proportsionaalne oleks 10% suuruse finantskorrektsiooni määra rakendamine. ÜM2014 § 21 lg 1¹ punkt 3 sätestab, et erandina on võimalik kohaldada 10-protsendilist määra juhul kui esinevad sellised rikkumised kergendavad ja finantsmõju vähendavad asjaolud, mille puhul oleks 25%-line finantskorrektsiooni määra selgelt ebaproportsionaalne. Rakendusüksuse hinnangul ei esine antud juhul selliseid rikkumised kergendavaid asjaolusid, mis õigustaksid 10% määra kohaldamist. Rikkumise raskusele lisab täiendavat kaalu asjaolu, et mittevastavused esinesid mitmel hangitava tootel, mis võis mõjutada pakujate vahelist konkurentsi ja seega hankemenetluse tulemust veelgi enam. Asjaolu, et hangitud tooted võisid olla kasutusotstarbelt sobivad või et hankija pidas neid funktsionaalselt piisavaks, ei kõrvalda rikkumise olemust ega vähenda selle võimalikku finantsmõju Euroopa Liidu eelarvele määral, mis muudaks 25-protsendilise finantskorrektsiooni määra selgelt ebaproportsionaalseks. Samuti ei esine käesolevas asjas muid erandlikke asjaolusid, mis eristaksid seda juhtumit ÜM2014 § 22³ lõikes 5 kirjeldatud tüüpilisest rikkumisest.

FINANTSKORREKTSIOONI PÕHJEDUSED

12. ÜM2022 § 11 lõikest 1 on toetuse saaja kohustatud järgima riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses. Rapla Vallavalitsus on avaliku sektori hankija RHS § 5 lg 2 p 2 tähenduses ja on kohustatud seega läbi viima riigihanke, järgides RHSis sätestatud korda.

13. RHS § 114 lg 1 sätestab, et hankija kontrollib kvalifitseeritud pakujate esitatud või RHS § 52 lõikes 3 sätestatud juhul enne pakujate kvalifitseerimist ja §-s 113 sätestatud korras avatud pakumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ning teeb põhjendatud kirjaliku otsuse pakumuste vastavaks tunnistamise või tagasilükkamise kohta. RHS § 114 lg 2 esimese lause kohaselt lükkab hankija pakumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele.

14. Käesoleval juhul ei vastanud riigihanke osas 1 edukaks tunnistatud pakkuja pakumuses tooted „Helisummutavate omadustega diivan“, „Kott-toolid“ ja „Müra summutavad seinaplaadid klassiruumi“ riigihanke alusdokumentides kehtestatud toodete tehnilisele kirjeldusele.

15. RHS § 114 lõike 2 teise lause kohaselt võib hankija tunnistada pakumuse vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid riigihanke alusdokumentides nimetatud tingimustest. Tuginedes kohtupraktikale ei nõustu rakendusüksus, et käesoleval juhul on tegemist mittesisulise kõrvalekaldega. Tallinna Halduskohus on 12.12.2017 kohtuotsuses haldusasjas nr 3-17-2269 avaldanud seisukohta, et toote mõõduerinevused on sisulised mittevastavused, mis ei võimalda pakumust vastavaks tunnistada. Samuti on Tallinna Halduskohtu 22.06.2016 otsuses haldusasjas nr 3-16-874 lugenud äärmiselt oluliseks, et hanketingimuses sätestatud mõistetaks võimalikult sõnasõnaliselt ning igasugused loomingulised tõlgendused oleksid välistatud.

16. Rakendusüksus on seisukohal, et maksumusesildises ostetavatele toodetele esitatud tingimusi ei ole võimalik sisustada toetuse saaja 02.02.2026 selgitatud viisil, sest toote mõõtude puhul ei ole tegemist ühegi maksumusesildises nimetatud asjaoluga ehk ostuallika, protsessi, kaubamärgi, patendi, tüübi, päritolu ega tootmisviisiga, millele laieneks samaväärsuse klausel. Seega, kui riigihanke alusdokumentides on toote mõõtudele seatud kindlad nõuded, saab pakutud toodet lugeda maksumusesildises nimetatud tootega samaväärseks üksnes siis, kui samaväärse toote mõõdud on üks-ühele samad maksumusesildises toodud mõõtudega. Vastupidine tõlgendus muudaks maksumusesildises ostetavate toodete mõõtudele esitatud nõuded sisutühjaks.

17. Hankija ei ole käitunud riigihanke läbiviimisel läbipaistvalt ning on tunnistanud vastavaks riigihanke alusdokumentidele mittevastava pakkumuse, luues sellega edukaks tunnistatud pakkujale soodsama olukorra. RHS §-s 3 kirjeldatud läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõtte eesmärk on, et pakkujad teaksid täpselt hanke tingimusi, et menetlus ise oleks läbipaistev ja kontrollitav toetuse andjate ning pädevate asutuste poolt. Seadusandja on muuhulgas rõhutanud, et hankemenetlus peab olema läbiviidud selgete ja üheste reeglite alusel, mille järgimine on nii sisu kui vormi poolest tagantjärei tuvastatav. Isikute võrdse kohtlemise põhimõtte tähendab seda, et toetuse saaja ei tohi luua ühelegi võimalikule pakkujale soodsamat olukorda. Võrdse kohtlemise põhimõtte eeldab, et samadel asjaoludel koheldakse isikuid ühte moodi.

18. Kohtuasjades nr C-42/13 ja C-496/99 on Euroopa Kohus rõhutanud, et hankemenetluse võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetega seondub hankija kohustus rangelt kinni pidada just hankija enda kindlaksmääratud tingimustest. Hankija on enda poolt kehtestatud hanketingimustega seotud ega saa asuda kõnealuseid tingimusi hankemenetluse hilisemas etapis pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva möödumist muutma või laiendama.

19. RHS § 114 lõikele 2 tuginedes oleks hankija pidanud A&T Trading OÜ pakkumuse tagasi lükkama, kuna see ei vastanud riigihanke alusdokumentides kehtestatud tingimustele. Käesolevas juhtumis on hankija tegutsemine võimaldanud olukorra, kus mõni isik oleks võinud samuti esitada antud hankes pakkumuse, kui ta teadnuks, et hankija aktsepteerib hangitavate toodete osas selliseid parameetreid, mis ei vasta hanke tehnilises kirjelduses nõutule.

20. Eeltoodust tulenevalt on toetuse saaja rikkunud RHS § 3 punkte 1 ja 2 ning § 114 lõiget 2.

KORREKTSIOONIMÄÄR

21. ÜM2022 § 34 lg 1 punkti 2 kohaselt teeb rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse, kui toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust.

22. Tulenevalt ÜM2022 § 35 lõikes 1 kui finantskorrektsiooni otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle rahalise mõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine on toonud kaasa rahalise mõju, vähendatakse toetust sõltuvalt rikkumise raskusest 2, 5, 10, 25, 50, 75 või 100 protsenti tegevusele eraldatud toetusest sõltuvalt asjaolude mõjust kulu abikõlblikkusele, välja arvatud juhul, kui käesolevas jaos on sätestatud teisiti.

23. ÜM2022 § 36 alusel kohaldatakse riigihankega seotud rikkumise korral ÜM2014 § 21 lõiget 1¹ ja §-e 22–22⁹.

24. Otsuse punktis 17 nimetatud RHS-i rikkumise osas esinevad ÜM2014 § 22³ lõikes 5 nimetatud asjaolud, mille kohaselt kohaldatakse hankelepingu väärtusele 25-protsendilist finantskorrektsiooni määra, kui on kohaldatud valesti riigihanke alusdokumentides avaldatud tehnilist kirjeldust. Seega üldjuhul kohaldub otsuse punktis 14 kirjeldatud rikkumise koosseisule vastavale rikkumisele 25%-iline finantskorrektsioon.

25. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 (edaspidi ühissätete määrus) artikli 103 lõike 1 koosmõjus ühissätete määruse selgituste punktiga 70 tuleb rakendusüksusel finantskorrektsiooni määra üle otsustamisel muu hulgas arvestada proportsionaalsuse põhimõttega, mistõttu ei saa rakendusüksus rikkumisele kohaldada automaatselt ÜM2014-s vastavale rikkumise koosseisule ettenähtud konkreetset finantskorrektsiooni määra ilma, et oleks eelnevalt analüüsinud, kas antud rikkumisel esineb võrreldes ÜM2014s kirjeldatud rikkumise koosseisuga selliseid erisusi, mille puhul oleks põhjendatud üldisest ettenähtud finantskorrektsiooni määrast väiksema finantskorrektsiooni kohaldamine.

26. ÜM2014 § 21 lg 1¹ punkt 3 sätestab, kui §-des 22–22⁷ nimetatud rikkumise puhul esineb rikkumist kergendav asjaolu ning rikkumise finantsmõju Euroopa Liidu eelarvele saab pidada vähetõenäoliseks, kuid see ei ole välistatud, võib ettenähtud 25-protsendilisele finantskorrektsiooni määrale erandina kohaldada 10- või 5-protsendilist määra. Seega peab rakendusüksus eelkõige hindama, kas antud juhul esinevad sellised rikkumist kergendavad ja finantsmõju vähendavad asjaolud, mille puhul oleks 25%-line finantskorrektsiooni määr selgelt ebaproportsionaalne ning võimalik oleks kohaldada 10% või 5%.

27. Olukorras, kus ÜM2014 § 21 lg 1¹ punktis 3 toodud finantskorrektsiooni määrad ei ole proportsionaalsed, peab rakendusüksus tulenevalt proportsionaalsuse põhimõttest täiendavalt hindama ka seda, kas esinevad sellised erandlikud asjaolud, mille tõttu võiks lugeda proportsionaalseks ka mõnda muud 25%-st madalamat finantskorrektsiooni määra.

28. Rakendusüksus on hinnanud käesoleva rikkumise asjaolusid üksikasjalikult ning on seisukohal, et ei esine selliseid asjaolusid, mis eristaksid käesolevat rikkumist ÜM2014 § 22³ lõikes 5 kirjeldatud samalaadsest rikkumisest, mistõttu ei kohaldu ÜM2014 § 21 lg 1¹ punktis 3 toodud määrad ega muud 25%-st madalamad finantskorrektsiooni määrad.

29. Rakendusüksus selgitab, et riigihangete rikkumiste korral ei ole üldjuhul võimalik konkreetset kahjusummat välja arvutada, kuna tegemist on potentsiaalse ja teoreetilise (kaudse) kahjuga, mis võib tekkida õigusnormi rikkumisel ja konkreetsete asjaolude põhjal loetakse rikkumine tõendatuks. Eeltoodud põhimõtteid toetab ka Euroopa Kohus, selgitades kohtuasjades nr C-743/18 ja C-406/14, et hanketingimuste rikkumise korral ei ole konkreetse finantsmõju tõendamine nõutav ja see ei pea olema nähtav. Piisab sellest, kui asjasse puutuva fondi eelarve mõjutamise võimalus ei ole välistatud.

30. Toetust kasutades nõustub toetuse saaja toetuse saamise tingimustega (ka finantskorrektsiooni aluste, ulatuse ja korraga), sh kohustusega maksta toetus tagasi, kui toetust on saadud aluseta. Toetuse saaja kohustuse või nõude täitmata jätmisel või osalisel täitmisel ei ole põhjendatud maksta toetust taotluse rahastamise otsuses sätestatud algses mahus, kuivõrd toetuse andja ei saa kokkulepitud tingimustel (sh Euroopa Liidu üldpõhimõtteid ja väärtusi järgivat) vastusooritust. Euroopa Kohtu praktikas (nt C-743/18) loetakse, et toetuse täiemahuline andmine olukorras, kus vastusooritus ei vasta enam kokkulepitud tingimustele, kahjustatakse põhjendamatult liidu eelarvet.

31. Eeltoodust tulenevalt kohaldab rakendusüksus rikkumisega seotud hankelepingle 25%-list finantskorrektsiooni määra.

RIKKUMISE SUMMA JA EELARVE VÄHENDAMINE

32. Toetuse saaja on esitanud riigihankega 292244 seotud kulu (KD tunnusega 11) tegevuse nr 9 „Sisustuse ja seadmete ostmine“ raames summas 29 662,04 eurot ja tegevuse nr 7 „Ühtse määra alusel kulu (Otsene kulu 5%)“ raames summas 1483,10 eurot.

33. Lähtudes otsuses tehtud järeldustest loeb rakendusüksus riigihanke nr 292244 tulemusena sõlmitud hankelepingu alusel tekkinud kulust (31 145,14 eurot) mitteabikõlblikuks kuluks 25% ehk 7 786,29 eurot, millest toetus moodustab 6 600,44 eurot ja omafinantseering 1 185,85 eurot.

34. ÜM2022 § 37 lõike 3 kohaselt vähendatakse finantskorrektsiooni otsuse tegemisel toetust ning omafinantseeringut vastavalt makse tegemise ajal kehtivale toetuse proportsioonile.

ÄRAKUULAMINE

35. Tulenevalt ÜSS § 13 lõike 2 punktist 3 annab rakendusüksus enne finantskorrektsiooni otsuse tegemist toetuse saajale võimaluse esitada oma seisukohad.

36. Rakendusüksus edastas 02.04.2026 toetuse saajale finantskorrektsiooni otsuse eelnõu, paludes esitada omapoolne seisukoht ühes võimalike lisatõenditega hiljemalt 16.04.2026. Toetuse saaja edastas 16.04.2026 vastuargumendid, mida on käsitletud otsuse punktides 6-11.

VAIDLUSTAMINE

37. Otsuse peale on õigus esitada vaie rakendusüksusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil isik sai või oleks pidanud otsusest teada saama (ÜSS2021_2027 § 31 lg 1, § 32 lg 3 ja haldusmenetluse seaduse § 75).

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams
toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Ketlyn Pass
5915 7852
ketlyn.pass@rtk.ee